

JAARVERSLAG 2012

VAN

**STICHTING
CENTRUM VOOR
ARBEIDSVERHOUDINGEN
OVERHEIDSPERSONEEL**

TE

DEN HAAG

Vastgesteld door de directeur/bestuurder d.d. 23 mei 2013

Goedgekeurd door de Bestuursraad d.d. 6 juni 2013

Inhoudsopgave

	Pagina
BESTUURSVERSLAG	3
JAARREKENING 2012	
1 Balans en winst- en verliesrekening	8
2 Kasstroomoverzicht	10
3 Grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling	11
4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	15
OVERIGE GEGEVENS	
Voorgestelde resultaatbestemming	24
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24
Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen	25

BESTUURSVERSLAG

Algemeen

De Stichting CAOP is 1 januari 1995 opgericht en is statutair gevestigd te Den Haag (Lange Voorhout 9-13). Het CAOP is het kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken in het publieke domein. De stichting heeft ten doel en bereikt dit doel door onder meer:

- a. het verlenen van diensten ter ondersteuning van adviesorganen, beroeps- en bezwarencommissies alsmede andere instanties, waaraan door de overheid taken zijn opgedragen, of welke een bijzonder orgaan van overleg zijn, op het gebied van de rechtspositie, arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhouding van het overheidspersoneel;
- b. het verlenen van diensten ter ondersteuning van instanties welke een arbitrerende functie hebben in geschillen inzake het onder a. genoemde gebied;
- c. het verzamelen van documentatie en informatie over onderwerpen die betrekking hebben op het onder a. genoemde gebied waarop de stichting werkzaam is en het verzorgen van publieks- en persvoorlichting daarover;
- d. het zijn van een dienstverlenende en adviserende organisatie op het gebied van arbeidsverhoudingen, conflicthantering, (de vorming van) arbeidsvoorwaarden, medezeggenschap, arbeidsmarkt en arbeidskwaliteit in de (semi) publieke sector;
- e. te fungeren als kenniscentrum en ontmoetingsplatform waar ten behoeve van de klant kennis en informatie wordt verzameld, bewerkt en toegankelijk wordt gemaakt en onderzoek wordt gedaan naar onderwerpen die betrekken hebben op het werkkterrein van de stichting;
- f. het geven van kwalitatief hoogstaande, onafhankelijke beleids-, proces- en juridische ondersteuning van de genoemde werkgebieden.

Samenstelling bestuur en bestuursraad

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door één directeur. Dat is sinds 1 juni 2006 Philip Geelkerken. De directeur is belast met het besturen van de stichting. De bestuursraad houdt toezicht op het beleid van de directeur en op de algemene gang van zaken. Enkele besluiten van de directeur zijn aan voorafgaande goedkeuring van de bestuursraad onderhevig en statutair vastgelegd. Hieronder valt onder andere het vaststellen van de begroting, het jaarplan en dit jaarverslag. De bestuursraad bestaat uit zeven leden die benoemd worden op voordracht van de Samenwerkende Centrales Overheidspersoneel (VSO) en de Stichting verbond Sectorwerkgevers Overheidspersoneel (SCO). De voorzitter wordt benoemd op voordracht van de Raad voor het Overheidspersoneelbeleid (ROP). De samenstelling van de bestuursraad was in 2012 als volgt:

Voorzitter	Dhr. K.G. de Vries
Leden	Dhr. L.J.M. Verdult
	Dhr. J.J.C. Debie
	Dhr. P.H. Holthuis
	Dhr. M.W.J. Lak
	Dhr. M.J.A. Albers
	Dhr. R.M. Kuin
	Dhr. R.T.B. Visser.

In 2012 waren er geen mutaties in de samenstelling van de bestuursraad. In 2012 heeft de bestuursraad gezamenlijk met de directeur vier keer vergaderd.

Samenstelling financiële auditcommissie

De auditcommissie is, onder verantwoordelijkheid van de bestuursraad, belast met het beoordelen van de financiële gang van zaken binnen de stichting. De auditcommissie vergadert vier keer per

jaar voorafgaand aan de gezamenlijke vergadering van de bestuursraad en de directeur. Vast agendapunt van deze vergaderingen zijn de financiële kwartaalrapportages. De samenstelling van de auditcommissie was in 2012 als volgt:

Voorzitter Dhr. A.G.V. Vergeer (extern deskundige)
Leden Dhr. L.J.M. Verdult
Dhr. J.J.C. Debie.

Subsidieregeling Stichting CAOP

Een deel van de activiteiten van het CAOP wordt bekostigd middels de Subsidieregeling Stichting CAOP. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt in 2013 een evaluatie op die inzicht moet geven in de ontwikkeling en de kwaliteit van de gesubsidieerde activiteiten. De subsidieregeling eindigt – indien niet wordt verlengd - 1 januari 2015. De hoogte van de jaarlijkse subsidie is maximaal 3,95 miljoen euro. De subsidie wordt verstrekt voor de kosten die samenhangen met diverse advies- en arbitragecommissies, onderzoek en voorlichting op het gebied van arbeidsverhoudingen bij de overheid, integriteitsbevordering in de openbare sector en een veilige publieke taak.

Verslag van activiteiten van het vorige jaar

Het CAOP is het kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken in het publieke domein. Deze ambitie wordt gerealiseerd door:

- Kennisontwikkeling, kennisveredeling en kennisdeling in de vorm van ontmoetingscentrum en dienstverlening.
- Het aanbieden van een breed, klantgericht en professioneel dienstenpakket.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn de volgende activiteiten relevant:

- Klant- en marktgericht werken: onderzoeken en monitoren van actuele informatie en behoeften in het publieke domein, het vertalen ervan naar nieuwe diensten en activiteiten van het kenniscentrum. Daarbij worden voortdurend activiteiten geëvalueerd en klanttevredenheid gemonitord.
- Professionalisering van de organisatie / kwaliteit van de dienstverlening: verdere ontwikkeling van de adviesrol, verdere flexibilisering (van werkprocessen, kantoorruimte), monitoren van de medewerkertevredenheid, verdere efficiency van bedrijfs- en werkprocessen en (bij)sturen op basis van beschikbare managementinformatie.
- Gezonde bedrijfsvoering: kostenefficiënt werken (verminderen overhead, verhogen declarabiliteit, slimme inkoop en uitbesteding), realiseren van een positief exploitatieresultaat t.b.v. de continuïteit en de versterking van het innovatief vermogen.

Het CAOP heeft in 2012 op verschillende manieren invulling gegeven aan het aspect kenniscentrum. Er zijn twee nieuwe leerstoelen gecreëerd, te weten de Leerstoel comparative public sector and civil service reform en de Leerstoel onderwijsarbeidsmarkt.

In 2012 is een veelheid aan bijeenkomsten en evenementen georganiseerd op het snijvlak van wetenschap, beleid, praktijk en politiek. Gericht op het publieke domein, maar ook vanuit de kennis en ervaringen van het bedrijfsleven. Ook heeft het CAOP de eigen onderzoeksafdeling versterkt. Tot slot heeft het CAOP de kennisfunctie versterkt door op voor het publieke domein relevante thema's kennis en diensten aan te bieden, zoals onder meer op de thema's: Veilige Publieke Taak, Integriteit, Medezeggenschap, Europa, Duurzame inzetbaarheid en Arbo en gezondheidsmanagement.

De dienstverlening van het CAOP is zowel kwalitatief als kwantitatief versterkt. Het CAOP is er in 2012 in geslaagd om de omzet die wegviel met de beëindiging van de Stichting Sectorbestuur

Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) te compenseren met nieuwe opdrachten en nieuwe opdrachtgevers (ruim 3 miljoen en circa 20 fte). Daarnaast is sterk ingezet op verdere professionalisering van de organisatie naar kwalitatief hoogwaardige advisering en ondersteuning en kostenefficiënt werken. Het CAOP heeft voortdurende aandacht voor mogelijkheden om kosten te reduceren. Zo is in 2012 onder meer één van de twee receptiebalies gesloten (en daarmee een formatieve krimp gerealiseerd) en is het vertrek van het hoofd Facilitair Bedrijf opgelost door die functie neer te leggen bij de directiesecretaris. Hiermee is een aanzienlijke kostenbesparing gerealiseerd.

Diverse kengetallen per fte

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Gemiddeld aantal fte's	176	180	193
Netto omzet per fte	104	103	101
P-kosten excl uitzendkrachten, per fte	76	76	75
Afschrijvingskosten per fte	6	6	6
Overige bedrijfskosten per fte	16	16	15
Resultaat voor belasting per fte	3	2	3

Exploitatie

Het in 2012 gerealiseerde resultaat voor belasting bedraagt k€ 477 (2011: k€ 565). Voor 2012 was een resultaat begroot van k€ 377. Het resultaat over 2012 is door een aantal zaken beïnvloed:

- de unit Arbeidsmarkt heeft een lager resultaat gerealiseerd dan begroot, deels ten gevolge van de abrupte beëindiging van het project Prestatiebeloning in het Onderwijs en een relatief hoog ziekteverzuim,
- het resultaat van de unit Arbeidsverhouding was nagenoeg gelijk aan de begroting,
- het resultaat van de overige diensten was hoger dan begroot.
- het vergadercentrum heeft een slecht jaar gedraaid. De bezuinigingsmaatregelen bij de overheid maken dat het gebruik van het zalencentrum CAOP sterk is gedaald. De omzet van het zalencentrum is hierdoor circa k€ 100 lager dan begroot,
- hogere afschrijvingskosten. Ondanks lage investeringen in 2011 waren de afschrijvingskosten hoger dan begroot. In 2012 is besloten per mei 2013 het gebruik van het programma Salesforce grotendeels te beperken. Hierdoor is er een versnelde afschrijving toegepast op het nog niet afgeschreven deel van deze software, en
- als gevolg van de gunstige liquiditeitspositie van het CAOP waren de rentebaten in 2012 hoger dan begroot.

Liquiditeit en solvabiliteit

Het saldo van de liquide middelen bedraagt per 31 december 2012 k€ 3.770 (2011: k€ 3.495). Een terughoudend investeringsbeleid, de ontvangst van voorschotten voor enkele grotere opdrachten, eerder factureren en strakker debiteurenbeheer hebben de liquiditeit sterk verbeterd. Tijdelijk overtollige gelden zijn in 2012 op spaarrekeningen uitgezet, conform het in 2012 vastgestelde treasury-statuuut. Het saldo op spaarrekeningen is direct opeisbaar. Met de huidige omvang van de liquide middelen is er voor de komende periode geen behoefte aan externe financieringsmiddelen. Met een totaal vermogen van k€ 18.245 en een eigen vermogen van k€ 3.441 bedraagt de solvabiliteit bijna 19%.

Vooruitblik / toekomst

Ontwikkelingen in onze omgeving vragen om voortdurende aandacht voor een goed kennisaanbod, excellente (hoogwaardige) dienstverlening en bedrijfseconomisch scherp opereren. Daarbij heeft het CAOP voor de langere termijn een uitdagende ambitie neergelegd met elementen als:

- *breed bekende, innovatieve en gezaghebbend;*
- *hét kwaliteitscentrum Arbeidszaken;* en
- *kwalitatief hoogwaardige adviesdiensten en bijbehorende professionals die weten wat er speelt, sparringpartner kunnen zijn van besturen en kunnen zorgen voor excellente uitvoering van activiteiten en projecten.*

Het CAOP wil deze ambitie realiseren door:

- Het verder intensiveren van de kennis- en ontmoetingsfunctie waarbij sprake zal zijn van een nauwe samenwerking tussen de leerstoelen, de onderzoeksafdeling van het CAOP, de sociale partners en belangrijke andere spelers in en buiten het publieke domein;
- Het uitbreiden van onze dienstverlening naar andere sectoren zoals naar gemeenten en waterschappen, om de kennis en ervaring uit deze sectoren met die van andere sectoren te kunnen verbinden en een bovensectoraal platform voor arbeidsvraagstukken te kunnen zijn;
- Het bouwen aan een goede, minimaal kostendekkende, dienstenportfolio, passend bij de ambitie en de mogelijkheden van het CAOP, met bijvoorbeeld aandacht voor de totstandkoming van (centrale en decentrale) cao's.
- Het verder professionaliseren van medewerkers en werkwijzen, onder meer door opleidingen, intervisie, kennisdeling en projectmatig werken;
- Het voortdurend zoeken naar mogelijkheden om kostenreductie te realiseren, onder meer door efficiënt werken, flexibilisering en het laten vervallen van verliesgevende diensten.

In de begroting 2013 is een bescheiden budget gereserveerd voor ontwikkeling en innovatie met het doel de kennis- en dienstenfunctie verder te versterken.

Risico's

De belangrijkste risico's bij het CAOP bestaan uit twee componenten:

- Verlies aan opdrachten als gevolg van verscherpte concurrentie.
Zoals elke organisatie heeft het CAOP op elke vorm van dienstverlening te maken met concurrentie. Tot enkele jaren geleden was het CAOP wegens de wijze van oprichting en de opgebouwde expertise als vanzelfsprekend de partij waar sociale partners hun opdrachten bij belegden. Gewijzigde wetgeving (aanbestedingsregels) en een groei aan marktpartijen die dezelfde diensten kunnen verlenen tegen een andere prijs-kwaliteitverhouding maken dat de eerdergenoemde vanzelfsprekendheid is verdwenen. Hoogwaardige dienstverlening tegen een concurrerende prijs (o.a. via kostenbesparing) moeten de orderportefeuille van het CAOP gevuld houden. Tevens verwacht het CAOP met product- en dienstontwikkeling de concurrentiepositie de komende jaren nog sterker te maken.
- Het politiek klimaat in combinatie met de bezuinigingen
De veranderingen in de publieke sector, dé markt waarop het CAOP voornamelijk opereert, zorgen voor de nodige onzekerheid op het gebied van de dienstverlening van het CAOP. Projecten kunnen van het ene op het andere moment beëindigd worden, vanwege bezuinigingsmaatregelen worden bepaalde diensten niet meer uitbesteed, subsidies worden gekort, etc. De veranderingen bieden echter ook kansen voor het CAOP in de vorm van het

op efficiëntere wijze overnemen van taken die tot dan toe door de sector zelf werden uitgevoerd, of in de vorm van begeleiding en advisering bij de hervormingstrajecten.

Begroting 2013

Onderstaande begroting is op 6 december 2012 vastgesteld.

	Begroting 2013	
	* € 1.000	* € 1.000
Netto-omzet		18.457
Bedrijfskosten		
Personeelskosten	14.108	
Afschrijvingen	880	
Overige bedrijfskosten	2.872	
		<u>17.860</u>
Bedrijfsresultaat		597
Rentebaten		30
Rentelasten		<u>(265)</u>
Resultaat voor belastingen		362
Belastingen		(80)
Resultaat na belastingen		<u><u>282</u></u>

Vermogen

Het eigen vermogen van het CAOP bedraagt per 31-12-2012 k€ 3.441. Het is de bedoeling het vermogen met toekomstig te behalen positieve resultaten op het niveau van 50% van de jaarlijkse personele lasten te brengen. Op basis van de gerealiseerde kosten over 2012 betreft het een bedrag van circa k€ 6.800.

N.Ph. Geelkerken,
Directeur/bestuurder

Jaarrekening 2012

1 Balans en winst- en verliesrekening

Balans per 31 december 2012 na voorgestelde resultaatbestemming

	Nr.	31 december 2012		31 december 2011	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Bedrijfsgebouwen en terreinen		6.983		7.107	
Machines en installaties		1.098		1.292	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		423		587	
		<u>8.504</u>		<u>8.986</u>	
Financiële vaste activa	2				
Latente belastingvorderingen		-		17	
			8.504		9.003
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Debiteuren		3.579		3.141	
Vorderingen terzake van pensioenen		1.903		541	
Overige vorderingen		285		91	
Overlopende activa		204		206	
		<u>5.971</u>		<u>3.979</u>	
Liquide middelen	4	<u>3.770</u>		<u>3.495</u>	
			9.741		7.474
TOTAAL ACTIVA			<u>18.245</u>		<u>16.477</u>
Eigen vermogen	5		3.441		3.084
Voorzieningen	6		68		65
Langlopende schulden	7		4.281		4.419
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8				
Schulden aan kredietinstellingen	9	136		136	
Crediteuren		815		703	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	10	687		983	
Subsidieregeling Min. van BZK	11	980		965	
Overige kortlopende schulden	12	1.777		2.016	
Overlopende passiva	13	<u>6.060</u>		<u>4.106</u>	
			10.455		8.909
TOTAAL PASSIVA			<u>18.245</u>		<u>16.477</u>

Winst- en verliesrekening 2012

	Nr.	2012		2011	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Netto-omzet	16				
Omzet	17	22.908		22.973	
Directe projectkosten	18	(4.614)		(3.585)	
			18.294		19.388
Bedrijfskosten					
Personeelskosten	19	13.587		14.634	
Afschrijvingen	20	1.130		1.082	
Overige bedrijfskosten	21	2.884		2.823	
			17.601		18.539
Bedrijfsresultaat			693		849
Rentebaten		53		-	
Rentelasten	22	(269)		(284)	
			(216)		(284)
Resultaat voor belastingen			477		565
Belastingen	23		(120)		(142)
Resultaat na belastingen			357		423

2 Kasstroomoverzicht

	2012		2011	
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Saldo liquide middelen per 1 januari		3.495		(980)
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.061		4.808	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(648)		(188)	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(138)		(145)	
		275		4.475
Saldo liquide middelen per 31 december		<u>3.770</u>		<u>3.495</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Resultaat na belastingen	357		423	
Afschrijvingen	1.130		1.082	
		1.487		1.505
Mutatie in voorzieningen		3		8
Mutatie latente belastingvorderingen		17		142
<i>Mutaties in werkkapitaal</i>				
• Vorderingen op handelsdebiteuren	(438)		758	
• Overige vorderingen	(1.556)		(452)	
• Overlopende activa	2		5	
• Kortlopende schulden (excl. winstbelasting)	1.546		2.842	
		(446)		3.153
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>1.061</u>		<u>4.808</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
• Investerings in materiële vaste activa	(648)		(188)	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>(648)</u>		<u>(188)</u>
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>				
Aflossing leningen	(138)		(145)	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>(138)</u>		<u>(145)</u>

3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting CAOP is op 1 januari 1995 opgericht en is statutair gevestigd te Den Haag (Lange Voorhout 9-13).

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, zoals van toepassing op middelgrote ondernemingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt voor reële waarde. Na de eerste opname worden de financiële instrumenten gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De reële waarde is bepaald als contante waarde van de toekomstige kasstromen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijving. De lineaire afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur van de desbetreffende materiële vaste activa, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven. De geschatte economische gebruiksduur van bedrijfsgebouwen is 30 jaar, van machines en installaties 5-10 jaar en van andere vaste bedrijfsmiddelen tevens 5-10 jaar. De kosten van groot onderhoud worden per component geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Het bedrag van de uitgestelde belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Duurzame waardevermindering of vervreemding van vaste activa

Activa met een lange levensduur worden beoordeeld op duurzame waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd op boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Vlottende activa en kortlopende schulden

De waardering van de vlottende activa en kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Langlopende schulden

De waardering van de langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengst- en kostenverantwoording

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het tijdvak waarop zij betrekking hebben. Tenzij anders vermeld, worden kosten genomen op het moment dat zij bekend zijn, terwijl opbrengsten pas worden verantwoord nadat de prestatie daadwerkelijk is geleverd.

Netto-omzet

De netto-omzet is de gerealiseerde omzet verminderd met de directe projectkosten.

Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de kosten van leveringen en diensten door derden, gemaakt voor de uitvoering van de projecten.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De gehanteerde grondslagen bij het opstellen van het kasstroomoverzicht zijn gelijk aan de grondslagen zoals toegepast bij het opstellen van de balans en de winst- en verliesrekening.

4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

TOELICHTING OP DE BALANS

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Aanschaffingswaarde	8.418	5.706	4.384	18.508
Cumulatieve afschrijving	(1.311)	(4.414)	(3.797)	(9.522)
Boekwaarde per 1 januari 2012	7.107	1.292	587	8.986
Investeringsen	-	579	69	648
Afschrijvingen	(124)	(695)	(233)	(1.052)
Afwaardering	-	(78)	-	(78)
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	(105)	-	(105)
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	-	105	-	105
Totaal toevoeging/onttrekking	(124)	(194)	(164)	(482)
Boekwaarde per 31 december 2012	6.983	1.098	423	8.504
Aanschaffingswaarde	8.418	6.180	4.453	19.051
Cumulatieve afschrijving	(1.435)	(5.082)	(4.030)	(10.547)
Boekwaarde per 31 december 2012	6.983	1.098	423	8.504

Ten behoeve van de bankier zijn de bedrijfsgebouwen en terreinen hypothecair bezwaard tot maximaal € 9.000.000 (zie ook: 7. Langlopende schulden).

De investeringen betreffen met name vervanging van hard- en software (machines en installaties) en investeringen in de panden.

Vanwege een wijziging in het gebruik van in 2008 ontwikkelde software (Salesforce) heeft er in 2012 een éénmalige afwaardering plaats gevonden van k€ 78.

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was als volgt:

	<u>2012</u> * € 1.000	<u>2011</u> * € 1.000
Saldo begin boekjaar	17	159
Mutatie boekjaar:		
- inzake verrekenbare verliezen	(17)	(142)
Saldo eind boekjaar	<u>-</u>	<u>17</u>

Dit betreft latente belastingvorderingen en gaat over de tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie. Per einde boekjaar waren de verliezen uit voorgaande jaren volledig verrekend.

3. Vorderingen

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

Een terughoudend investeringsbeleid, de ontvangst van voorschotten voor enkele grotere opdrachten, eerder facturering en strakker debiteurenbeheer hebben de liquiditeit sterk verbeterd. Tijdelijk overtollige gelden zijn in 2012 op spaarrekeningen uitgezet, conform het in 2012 vastgestelde treasury-statuuut. De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

5. Eigen vermogen

De mutaties van 2011 en 2012 in het eigen vermogen zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	<u>* € 1.000</u>
Stand per 31 december 2010	2.661
<i>mutaties 2011</i>	
Resultaat boekjaar	423
Stand per 31 december 2011	<u>3.084</u>
<i>mutaties 2012</i>	
Resultaat boekjaar	357
Stand per 31 december 2012	<u>3.441</u>

6. Voorzieningen

De mutaties in de voorziening ambtsjubilea zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	* € 1.000
Stand per 31 december 2011	65
Mutaties boekjaar:	
Onttrekkingen	-
Dotatie	3
Stand per 31 december 2012	<u>68</u>

Voorziening ambtsjubilea

De voorziening ambtsjubilea heeft betrekking op de verplichting ambtsjubilea uit hoofde van artikel 27 van de CAO voor alle werknemers van het CAOP.

7. Langlopende schulden

Het verloop van de langlopende schulden in het boekjaar was als volgt:

	2012	2011
	* € 1.000	* € 1.000
Stand per 1 januari	4.555	4.807
Aflossingen boekjaar	(138)	(252)
Totale schuld per 31 december	4.417	4.555
Af: kortlopend deel (< 1 jaar)	(136)	(136)
Langlopend per 31 december	<u>4.281</u>	<u>4.419</u>
Schulden looptijd > 5 jaar	<u>3.731</u>	<u>3.869</u>

Medio 2001 heeft het CAOP twee leningen afgesloten ter financiering van de aankoop van de panden Lange Voorhout 13 en Hoge Nieuwstraat 14. De leningen hebben een rentevoet van 5,98% (20 jaar vast).

8. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

9. Schulden aan kredietinstellingen

De post 'schulden aan kredietinstellingen' betreft het kortlopend deel van de langlopende leningen van k€ 136. Om tijdelijke tekorten in liquiditeit op te vangen heeft het CAOP enkele jaren geleden een kredietfaciliteit afgesloten voor een bedrag van k€ 2.000. Vanaf medio 2011 is hiervan geen gebruik meer gemaakt. Aan de bank is voor de kredietfaciliteit en de langlopende lening een hypothecaire zekerheid verstrekt van maximaal k€ 9.000.

10. Belastingen en premies sociale verzekeringen

De specificatie van deze post is als volgt:

	2012	2011
	* € 1.000	* € 1.000
Te betalen loonheffing december	497	525
Te betalen sociale lasten december	166	149
Te betalen BTW 4e kwartaal	214	309
Te vorderen BTW suppletie-aangifte	(239)	-
Te betalen VPB 2012	49	-
	<u>687</u>	<u>983</u>

In maart 2013 is een suppletie-aangifte BTW gedaan wegens teveel aangegeven omzet in de reguliere aangiften. In mei 2013 wordt er een aanvullende suppletie-aangifte gedaan wegens een herziening van de pro-rata.

11. Subsidieregeling Min. van BZK

De post subsidieregeling Min. van BZK betreft de stand van de egalisatiereserve inzake de subsidieregeling CAOP en de subsidieregeling SOR van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit betreft het niet bestede deel van de ontvangen subsidie. De subsidieregelingen bepalen dat de jaarlijkse subsidies aan een maximum zijn verbonden. Jaarlijks wordt eventuele onderuitputting of overschrijding gedoteerd respectievelijk onttrokken aan deze reserve.

De huidige subsidieregeling CAOP loopt tot en met 31 december 2015. Indien de egalisatiereserve van deze subsidieregeling per 31 december 2015 het bedrag van k€ 572 overstijgt, kan de minister besluiten dat het meerdere dient te worden terugbetaald aan het Ministerie. De omvang van de egalisatiereserve bedroeg per 31 december 2012 k€ 894.

De subsidieregeling SOR liep tot en met 31 december 2010. Op dat moment diende het eventuele saldo van de egalisatiereserve van deze subsidieregeling op verzoek te worden terugbetaald aan het Ministerie. Per einde boekjaar heeft het Ministerie nog geen verzoek ingediend om het bedrag terug te storten of te besteden aan een daartoe aangewezen doel. De egalisatiereserve van deze regeling bedraagt per einde boekjaar k€ 86.

12. Overige kortlopende schulden

Onder de overige kortlopende schulden zijn onder meer de reservering te betalen vakantiegeld en een reservering voor niet uitbetaalde vakantiedagen opgenomen. Daarnaast bevat deze post een bedrag aan nog te ontvangen facturen en zijn er in 2012 subsidies ontvangen die per einde boekjaar nog niet volledig waren besteed.

13. Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen. Een voorschot op de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor het jaar 2013 (k€ 3.884) resp. 2012 (k€ 3.904) was in december 2012 resp. 2011 ontvangen.

Van het Ministerie van SZW is een subsidie van bijna k€ 1.000 ontvangen voor het in 2013 uit te voeren en te financieren project Veilig Werken in de Zorg. Ook is er in december 2012 subsidie

(k€ 309) ontvangen van het Ministerie van OCW voor de financiering van de kosten 2013 van de Evaluatiecommissie Passend Onderwijs (ECPO).

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn bijna volledig vorderingen op overheden of stichtingen die domicilie hebben gekozen bij het CAOP. Het kredietrisico is daarmee zeer beperkt.

Renterisico

De langlopende leningen kennen een resterende rentevastperiode van 8 jaar. Deze leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Indien van toepassing betreffen de kortlopende opgenomen leningen het tijdelijk gebruik van de kredietfaciliteit via de rekening-courant van de bank. Er is daarbij sprake van een variabel rentepercentage over het opgenomen geld gedurende de gehele looptijd. Het CAOP heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Marktwaarde

De marktwaarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde.

15. Niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

De verplichtingen uit hoofde van bestaande huur- en leaseverplichtingen, met een resterende looptijd variërend tot vijf jaar, bedragen voor 2013 k€ 1.087 en voor de periode 2014 tot en met 2017 circa k€ 1.589 (in totaal). Er zijn geen verplichtingen met een looptijd langer dan vijf jaar. In de winst- en verliesrekening 2012 onder de Overige bedrijfskosten is een bedrag voor huur- en leasekosten opgenomen van k€ 967. De overige verplichtingen zijn opgenomen onder de directe projectkosten, omdat deze rechtstreeks samenhangen met de uitvoering van projecten. Ten behoeve van de verhuurder van de bedrijfspanden zijn bankgaranties afgegeven voor in totaal k€ 215.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

16. Netto-omzet

De netto-omzet is de gerealiseerde omzet verminderd met de directe projectkosten.

	2012	2011
	* € 1.000	* € 1.000
Omzet	22.908	22.973
Directe projectkosten	(4.614)	(3.585)
Netto-omzet	<u>18.294</u>	<u>19.388</u>

17. Omzet

De (bruto) omzet is in 2012 nagenoeg gelijk aan de omzet in 2011.

Subsidieregeling Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Per 1 januari 2011 heeft BZK een 5-jarige subsidieregeling Stichting CAOP vastgesteld met een maximaal subsidiebedrag van thans k€ 3.884 per jaar (2011: k€ 3.950). In de subsidieregeling zijn duidelijke afspraken gemaakt voor wat betreft de omvang van de subsidie en de prestaties die het CAOP daartegenover dient te stellen. De subsidies over de afgelopen jaren zijn tot en met 2011 definitief vastgesteld. Jaarlijks wordt eventuele onder uitputting of overschrijding gedoteerd respectievelijk onttrokken aan de egalisatiereserve (zie ad. 11). De toegekende subsidie van het ministerie wordt opgenomen als omzet voor zover daar kosten tegenover staan.

18. Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de kosten van leveringen en diensten door derden, gemaakt voor de uitvoering van de projecten. In 2012 waren deze aanzienlijk hoger (+28%) dan in 2011. De belangrijkste oorzaak hiervan betreffen de kosten van externen ten behoeve van de uitvoering van het Expertisecentrum Veilige Publieke Taken (+ k€ 950).

19. Personeelskosten

Het CAOP heeft in 2012 een personele krimp van het aantal fte's gekend van gemiddeld 193 fte's in 2011 naar gemiddeld 176 fte's in 2012. De overgang van de medewerkers van het voormalige SBL naar de nieuwe Onderwijscoöperatie is daarvan de belangrijkste oorzaak. Ook is bij een aantal afdelingen het aantal fte's in 2012 meer in lijn gebracht met de hoeveelheid werk binnen de afdelingen.

Het aantal werknemers in dienst daalde van 215 per 1 januari 2012 tot 197 per 31 december 2012.

Het gemiddeld aantal fte's is als volgt over de diverse afdelingen verdeeld:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	fte's	fte's
Algemene directie	4,00	4,00
Arbeidsmarkt	59,54	63,48
Arbeidsvoorwaardenvorming	12,84	13,86
Medezeggenschap Ambtelijk	7,84	8,74
Medezeggenschap Opleidingen	3,19	3,74
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	15,21	15,21
Integriteit	5,20	5,28
Expertisecentrum Veilige Publieke Taken	1,80	-
Detachering	9,43	17,95
Communicatie en Marketing	16,11	17,39
Financien en Control	10,22	10,46
HRM	5,13	4,92
ICT	7,64	6,55
Facilitair Bedrijf	17,83	21,14
Totaal gemiddeld aantal fte's	<u><u>175,98</u></u>	<u><u>192,72</u></u>

De personeelskosten worden als volgt gespecificeerd:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Salarissen	9.708	10.726
Sociale lasten	1.521	1.601
Pensioenkosten	1.405	1.490
Uitzendkrachten/externen	300	200
Personele exploitatiekosten	653	617
Totaal personeelskosten	<u><u>13.587</u></u>	<u><u>14.634</u></u>

De pensioenaanspraken van CAOP werknemers zijn vastgelegd in het pensioenreglement CAOP, dat deel uitmaakt van de CAO-CAOP. De uitvoering van het pensioenreglement is ondergebracht bij Loyalis Leven NV, een verzekeringsmaatschappij. Dit is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met een looptijd tot 1 januari 2014. In de verzekeringsovereenkomst zijn de volgende afspraken gemaakt:

- de premies worden niet verhoogd op basis van door de verzekeraar behaalde actuariële verliezen.
- op het belegde pensioenvermogen heeft de verzekeraar een rendementsgarantie afgegeven die gelijk is aan de gehanteerde rekenrente.
- het rendement boven deze rendementsgarantie wordt toegevoegd aan het indexatiedepot
- indien het rendement lager is dan de rendementsgarantie komt het tekort voor rekening van de verzekeraar.
- voor- en nadelen uit hoofde van waardeoverdrachten komen ten gunste en ten laste van dit indexatiedepot.
- de indexatie van de pensioenaanspraken is voorwaardelijk. Indexatie vindt slechts dan plaats als het indexatiedepot een voldoende saldo heeft.

20. Afschrijvingen

De afschrijvingen worden als volgt gespecificeerd:

	2012	2011
	* € 1.000	* € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	124	125
Machines en installaties	773	714
Andere vaste bedrijfsmiddelen	233	243
Totaal afschrijvingen	<u>1.130</u>	<u>1.082</u>

In 2012 is versneld afgeschreven op Salesforce. Vanaf medio 2013 wordt een belangrijk deel van deze software niet meer gebruikt binnen het CAOP, waardoor de resterende boekwaarde versneld is afgeschreven. Om die reden zijn de afschrijvingskosten van Machines en installaties voor een bedrag van k€ 59 hoger dan in 2011.

21. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden als volgt gespecificeerd:

	2012	2011
	* € 1.000	* € 1.000
Kantoorkosten	870	856
Huisvestingskosten	1.432	1.398
Porti-/bezorg-/vervoerskosten	124	130
Kostenvergoeding bestuursraad	28	31
Restauratieve voorzieningen	203	214
Public information	49	37
Overige kosten	178	157
Totaal overige bedrijfskosten	<u>2.884</u>	<u>2.823</u>

22. Rentelasten

De rentelasten 2012 betreffen de rentelasten van de langlopende leningen.

23. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 23,1% (2011: 23,4%). De belastinglast in de winst-en-verliesrekening over 2012 bedraagt k€ 120 ofwel 25,2% van het resultaat vóór belastingen (2011: 25,1%). Een gedeelte van deze last (k€ 17) kan worden verrekend met verliezen die zijn geleden in voorgaande jaren. Het restant wordt afgedragen aan de belastingdienst.

24. Bezoldiging van directeur/bestuurder en bestuursraad

Aan bezoldigingen als bedoeld in artikel 2:383, lid 1, BW, is in het boekjaar ten laste van de stichting gekomen voor de leden van de Bestuursraad en de Audit Commissie een bedrag van k€ 28 (2010: k€ 31).

Op grond van de vrijstelling uit hoofde van artikel 383.1, wordt de bezoldiging van de directeur, enig statutair bestuurder, niet vermeld.

Den Haag, 23 mei 2013

Directeur / Bestuurder CAOP
Mr. N. Ph. Geelkerken

OVERIGE GEGEVENS

Voorgestelde resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat na belasting toe te voegen aan de algemene reserve. Het vorenstaande is verwerkt in de jaarrekening 2012.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: De bestuursraad en de directeur/bestuurder van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 8 tot en met 23 opgenomen jaarrekening over 2012 van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de winst- en verliesrekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder

De directeur/bestuurder van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directeur/bestuurder is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directeur/bestuurder van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 6 juni 2013

KPMG Accountants N.V.

J.A.A.M. Vermeeren RA